

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul depus de Radu Bîrcă,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Radu Bîrcă
privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,
împotriva încheierii din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a încetat procedura de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani, inițiată la cererea depusă de Radu Bîrcă,

c o n s t a t ă:

La 31 decembrie 2021, Radu Bîrcă a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere
privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani privind obligarea Casei Naționale de Asigurări
Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recalcularea
pensiei care i se cuvine lui Radu Bîrcă, ținându-se cont de salariul funcției, salariul
pentru gradul special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte
de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și
suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din
29 martie 2018 (f.d. 1-25).

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat
procedura de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Râșcani, inițiată la cererea depusă de Radu Bîrcă (f.d. 55-61).

La 25 martie 2022, Radu Bîrcă a depus cerere de recurs împotriva încheierii
din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea acesteia cu
emiterea unei noi decizii privind executarea hotărârii din 26 decembrie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a susținut că Curtea de Apel Chișinău
a omis faptul că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru,
mun. Chișinău din 01 octombrie 2021, nu a fost executată integral și în modul

corespunzător hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani. Or, la baza adoptării deciziei menționate, pe lângă certificatul nr.34/5-96 din 10 aprilie 2018, emis de către Inspectoratul General al Poliției, au fost puse și un șir de documente, ordine, emise de aceeași autoritate publică, care au fost prezentate instanței în cadrul examinării acțiunii și confirmă toate drepturile bănești, din care urma a fi recalculată pensia.

Subsecvent, recurentul a menționat că, prin cererea de chemare în judecată a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i efectueze recalcularea pensiei, ținându-se cont inclusiv de premiile primite în ultimele 12 luni calendaristice de activitate până la concediere. Instanța de judecată în punctele 56, 57, 58 ale hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a stabilit că pe perioada activității în cadrul Inspectoratului General al Poliției, Radu Bîrcă a beneficiat de stimulări, mențiuni și premii bănești pentru rezultatele obținute în activitatea de serviciu, considerând relevante și indicând la mai multe spețe examinate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a constatat încălcarea acestui drept. Iar ca rezultat, cererea sa de chemare în judecată a fost admisă, fiind obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalculările necesare.

Radu Bîrcă a precizat că media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018, a constituit suma de 117117,76 de lei, iar Casa Națională de Asigurări Sociale a efectuat calculările doar din suma de 86371,06 lei.

De asemenea, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău din 01 octombrie 2021 i s-a stabilit stagiul necesar pentru stabilirea pensiei de 23 ani și 6 luni, deși el a obținut dreptul la pensie la 26 februarie 2015, în conformitate cu art.13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, iar la data de 28 martie 2018 avea lucrați 3 ani compleți peste vechimea în serviciu stabilită la art.13 lit. a) al Legii nominalizate.

Respectiv, în temeiul art.14 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită, urma să se adauge 3 % din sumele respective ale soldei, adică urma să fie stabilită pensia în mărime de 59 %, din suma soldei, dar nu 56% cum a stabilit Casa Teritorială de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău.

La 11 aprilie 2022 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost expediată copia cererii de recurs depuse de Radu Bîrcă.

Deși la 15 aprilie 2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat copia cererii de recurs depuse de Radu Bîrcă, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.76), până la data stabilită pentru examinarea recursului, aceasta nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra recursului.

Conform art. 249 alin. (1)-(4) Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol.

Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel.

Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Prevederile art.174 se aplică corespunzător.

Actele cauzei atestă că copia încheierii din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de Radu Bîrcă la data de 23 martie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 63), iar cererea de recurs a fost depusă la 25 martie 2022, adică în termenul prevăzut de lege (f.d. 65-70).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul depus de Radu Bîrcă, de a anula încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Potrivit art. 250 Codul administrativ, titluri executorii sunt: a) hotărârile judecătorești executorii; b) încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215; și c) tranzacțiile de împăcare conform art.217.

În corespundere art.251 alin. (1) Codul administrativ, hotărârile judecătorilor sunt executorii după expirarea termenului de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a anulat decizia de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.51 din 24 mai 2018 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recalcularea pensiei care i se cuvine lui Radu Bîrcă, ținându-se cont de salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018. În rest, în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei, acțiunea s-a respins.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Radu Bîrcă suma de 6500 de lei cu titlu de asistență juridică (f.d.4-13).

Prin scrisoarea nr. B-1524/2021 din 06 octombrie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale la informat pe Radu Bîrcă că i-a efectuat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă potrivit hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, începând cu 30 martie 2018, iar suma cheltuielilor de judecată în cuantum de 6500 de lei i-a fost transferată la 05 mai 2021 (f.d.18).

Potrivit deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021, Radu Bîrcă a activat în instituțiile de forță de la 20 august 1992 până la 28 martie 2018, fiind concediat la 29 martie 2018 în temeiul art.13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, acumulând un stagiu total și special de 25 ani 7 luni (f.d.19).

Prin cererea prealabilă depusă în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, Radu Bîrcă a solicitat reexaminarea cererii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău din 01 octombrie 2021 și emiterea unei noi decizii prin care să fie recalculată pensia reieșind din solda bănească calculată din salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte de concediere, precum și media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedent concedierii din 29 martie 2018, sume reflectate în Certificatul nr.34/5-3807 din 09 noiembrie 2021, cu adăugarea a câte 3% pentru fiecare an complet înregistrat după stabilirea pensiei în anul 2015, adică în total 9 %, la solda bănească (f.d.20-22).

Prin răspunsul nr. B-2142/21 din 29 noiembrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale la informat pe Radu Bîrcă că i-a recalculat și indexat pensia pentru vechime în muncă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Astfel, prin deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr.91/2021/57486 din 01 octombrie 2021, pensia a fost recalculată în proporție de 56 %, pentru o vechime în muncă de 25 ani 07 luni. De asemenea, făcând trimitere la dispozițiile art. 13 lit.a), art. 44, art. 51 alin. (2) ale Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pct. 1-4 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar”, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că pensia pentru vechime în muncă a fost recalculată în baza documentelor prezentate și emise de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, după cum urmează: extrasul din ordin cu nr.156ef. din 28 martie 2018, prin care se adeverește încetarea raportului de serviciu la data de 29 martie 2018, certificatul privind solda bănească cu nr.34/5-96 din 10 aprilie 2018, ce reflectă sumele primite înainte de concediere semnat olograf de către părți și certificatul privind vechimea în serviciu nr.18 din 30 martie 2018, care confirmă vechimea în serviciu de 25 ani 07 luni. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă s-a efectuat pentru vechimea atinsă în serviciu de 25 ani 07 luni, în baza condițiilor de pensionare la momentul eliberării din serviciu, anul 2018, care reglementau vechimea în serviciu necesară de 23 ani 6 luni, dar nu la momentul pensionării primare în anul 2015. În anul 2015 petiționarul avea realizați doar 22 de ani de serviciu. În acest sens, recalcularea pensiei s-a efectuat în proporție de 56% pentru o vechime în muncă acumulată în anul 2018, de 25 ani 7 luni, în baza soldei bănești primite înainte de concediere. Aceste două condiții cumulative sunt realizate la încetarea raportului de serviciu (f.d.23).

Certificatul nr. 18 din 30 martie 2018, eliberat de Inspectoratul General al

Poliției al Ministerului Afacerilor Interne atestă că, vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a lui Radu Bîrcă la data concedierii 29 martie 2018, constituie 25 ani 07 luni (f.d.37).

Potrivit certificatului privind solda bănească nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, în ziua concedierii Radu Bîrcă a beneficiat de următoarele plăți: grad special – 500 de lei; salariul funcției - 2000 de lei, spor procentual pentru vechime în serviciu (40 %) – 1000 de lei. Iar, plățile suplimentare achitate pentru un an precedent lunii concedierii a constituit suma de 86371,06 lei (f.d.36).

Conform certificatului nr. 34/5-3807 din 09 noiembrie 2021 privind drepturile bănești, inclusiv salariul de funcție, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înaintate de concediere, precum și alte recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii, la data concedierii Radu Bîrcă a beneficiat de: salariu de funcție - 2000 de lei; salariul pentru grad special – 500 de lei; spor procentual pentru vechime în serviciu (40 %) – 1000 de lei (f.d.24).

La 31 decembrie 2021, Radu Bîrcă a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recalcularea pensiei care i se cuvine lui Radu Bîrcă, ținându-se cont de salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018 (f.d. 1-25).

La 12 ianuarie 2021 Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 253 Codul administrativ, i-a expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale notificarea cu propunerea executării benevole a actului judecătoresc, fiindu-i stabilit un termen de 15 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.28-29).

Prin răspunsul nr. 438 din 27 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat Curtea de Apel Chișinău că a recalculat și indexat lui Radu Bîrcă pensia pentru vechime în muncă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Astfel, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr.91/2021/57486, pensia pentru vechime în muncă a lui Radu Bîrcă a fost recalculată în proporție de 56%, pentru o vechime în muncă de 25 ani 07 luni, luând în considerare dispozițiile hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani: salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechimea în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018. Actul administrativ, a fost emis în baza documentelor anexate la cererea depusă de creditor la 13 aprilie 2018, după cum urmează: extrasul din ordin nr.156ef. din

28 martie 2018, prin care se confirmă încetarea raportului de serviciu la data de 29 martie 2018, certificatul privind solda bănească nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, ce reflectă sumele primite înainte de concediere semnat olograf de către părți și certificatul privind vechimea în serviciu nr.18 din 30 martie 2018, care confirmă vechimea în serviciu de 25 ani 07 luni. Respectiv, Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că pensia pentru vechime în muncă a creditorului Radu Bîrcă a fost recalculată în baza documentelor enunțate, prezentate și emise de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, care reflectă solda bănească de 86371,06 lei pentru 12 luni precedente concedierii din 29 martie 2018 (media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu), și salariul funcției (2000 de lei), salariul pentru gradul special (500 de lei), sporul procentual pentru vechimea în serviciu (40%) și certificatul privind vechimea în serviciu, care expres prevede că vechimea calendaristică de 25 ani 07 luni o are atinsă la data concedierii 29 martie 2018, și nici de cum la situația din 2015 când a fost acordată primar pensia. Prin urmare, recalcularea pensiei pentru vechime în muncă s-a efectuat pentru vechimea atinsă în serviciu de 25 ani 07 luni, în baza condițiilor de pensionare la momentul eliberării din serviciu, anul 2018, care reglementau vechimea în serviciu necesară de 23 ani 6 luni, dar nu la momentul pensionării primare în anul 2015. În anul 2015 Radu Bîrcă având realizați doar 22 de ani de serviciu. Astfel, recalcularea pensiei s-a efectuat aplicând două condiții cumulative realizate la încetarea raportului de serviciu a lui Radu Bîrcă - la 29 martie 2018, vechime în muncă acumulată de 25 ani 7 luni și solda bănească primită înainte de concediere. Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele creditorului precum că debitorul Casa Națională de Asigurări Sociale nu a executat hotărârea de judecată, drept dovadă fiind decizia nr.91/2021/57486 din 01 octombrie 2021 (f.d.32).

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, inițiată la cererea depusă de Radu Bîrcă (f.d. 55-61).

Pentru a dispune astfel, instanța de judecată a constatat că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru la 01 octombrie 2021 corect a recalculat și indexat pensia pentru vechime în muncă lui Radu Bîrcă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, având la bază certificatul nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, emis de către Inspectoratul General al Poliției.

Iar, prin prisma art.174 al.(3) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău a conchis că actul judecătoresc pus spre executare silită, a fost executat benevol de către Casa Națională de Asigurări Sociale și deoarece cererea de executare a actului judecătoresc și-a atins scopul, a încetat procedura de executare la cererea depusă de Radu Bîrcă privind executarea hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră pripite și nefondate concluziile Curții de Apel Chișinău, precum și

soluția emisă privind încetarea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, inițiată la cererea depusă de Radu Bîrcă.

Așadar, în argumentarea concluziei enunțate, instanța de recurs relevă că conform art. 219 alin.(1)-(3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Subsecvent, instanța de recurs notează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, ibidem, parag. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

Cu titlu de principiu, o decizie judiciară nu poate fi calificată ca fiind arbitrară până la constatarea unui prejudiciu efectiv adus corectitudinii generale a procedurii judiciare, cu excepția cazului în care nu sunt prezentate motive pentru adoptarea acesteia sau motivele date se bazează pe o eroare de fapt sau de drept evidentă manifestată de instanța internă, rezultând în o „negare a justiției” (a se vedea *Andelkovic vs Serbia*, 9 aprilie 2013, parag. 27; *Bochan vs Ucraina* (nr. 2), Marea Cameră, 5 februarie 2015, parag. 61 – 63; *Gelenidze vs Georgia*, 7 noiembrie 2019, parag. 28). Logica aflată la baza noțiunii de „eroare evidentă de apreciere”, astfel cum este utilizată în contextul art. 6 § 1 din Convenție, este fără îndoială aceea că, având în vedere că eroarea de fapt sau de drept comisă de instanța națională este atât de vădită încât este calificată drept „evidentă” – în sensul că nu ar fi putut fi comisă de niciun magistrat rezonabil – este posibil ca aceasta să fi adus atingere echității

procesului (a se vedea *Dulaurans vs Franța*, 21 martie 2000, parag. 33 – 34). Totodată, o hotărâre judecătorească care nu are niciun temei legal în dreptul intern și nu permite realizarea unei legături între faptele stabilite, dreptul aplicabil și rezultatul procesului, avea, în plus, un caracter arbitrar și trebuia interpretată drept o „denegare de justiție” (a se vedea *Andelkovic*, pre-citat, parag. 27).

Aici, instanța de recurs notează că în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special, în cauzele care ridicau probleme cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești (a se vedea *Fomin vs Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan vs Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi vs Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor vs Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30).

La acest capitol, instanța de recurs notează că pe parcursul examinării cererii sale privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Radu Bîrcă a invocat recalcularea defectuoasă de către Casa Națională de Asigurări Sociale a pensiei sale, respectiv neexecutarea integrală a acestei hotărâri.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău n-a analizat în detaliu argumentele invocate de către Radu Bîrcă, lăsându-le fără apreciere. Or, la acest capitol, Curtea de Apel Chișinău s-a expus într-un mod general, menționând că Casa Națională de Asigurări Sociale corect a recalculat și indexat pensia pentru vechime în muncă lui Radu Bîrcă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, având la bază certificatul nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, emis de către Inspectoratul General al Poliției.

În consecință, instanța de recurs apreciază drept superficiale și expuse sub un aspect general și arbitrar concluziile Curții de Apel Chișinău privind încetarea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, inițiată la cererea depusă de Radu Bîrcă, din motiv că aceasta nu s-a expus asupra argumentului invocat de Radu Bîrcă referitor la mărimea pensiei recalculate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, reieșind din dispozițiile art. 13 lit.a) și art. 14 lit. a) ale Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și nu a elucidat toate circumstanțele importante speței în partea ce ține de executarea corespunzătoare de către Casa Națională de Asigurări Sociale a hotărârii judecătorești.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că potrivit art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au: militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an

ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform următorului tabel:

De la 1 iulie	Vechimea în serviciu
2011	20 ani 6 luni
2012	21 ani
2013	21 ani 6 luni
2014	22 ani
2015	22 ani 6 luni
2016	23 ani
2017	23 ani 6 luni
2018	24 ani
2019	24 ani 6 luni
2020	25 ani

Iar, conform art. 14 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) – 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vîrstă sau din motive de boală – 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Casa Națională de Asigurări Sociale în răspunsurile expediate în adresa creditorului și a Curții de Apel Chișinău a precizat că a recalculat și indexat lui Radu Bîrcă pensia pentru vechime în muncă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Astfel, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021, emisă în baza documentelor anexate la cererea depusă de creditor la 13 aprilie 2018, și anume: extrasul din ordin cu nr. 156ef. din 28 martie 2018, prin care se confirmă încetarea raportului de serviciu la data de 29 martie 2018, certificatul privind solda bănească nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, ce reflectă sumele primite înainte de concediere semnat olograf de către părți și certificatul privind vechimea în serviciu nr.18 din 30 martie 2018, pensia pentru vechime în muncă a lui Radu Bîrcă a fost recalculată în proporție de 56%, pentru o vechime în muncă de 25 ani 07 luni, luând în considerare dispozițiile hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani: salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechimea în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și

suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018.

Subsecvent, Casa Națională de Asigurări Sociale a relevat că recalcularea pensiei pentru vechime în muncă s-a efectuat pentru vechimea atinsă în serviciu de 25 ani 07 luni, în baza condițiilor de pensionare prevăzute de legislația în vigoare la momentul eliberării din serviciu a lui Radu Bîrcă, adică în anul 2018, care reglementau vechimea în serviciu necesară de 23 ani 6 luni, dar nu la momentul pensionării primare a acestuia, care în anul 2015 avea realizați doar 22 de ani de serviciu.

Potrivit deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021, Radu Bîrcă a activat în instituțiile de forță de la 20 august 1992 până la 28 martie 2018, fiind concediat la 29 martie 2018, în temeiul art.13 lit. a) al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, acumulând un stagiul total și special de 25 ani 7 luni, stagiul total și special necesar fiind de 23 ani 6 luni (f.d.19).

Așadar, analizând conținutul răspunsurilor expediate în adresa creditorului și a Curții de Apel Chișinău și a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021, prin prisma dispozițiilor art. 13 lit.a) și art. 14 lit. a) ale Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, instanța de recurs atestă o contradicție între circumstanțele de fapt și normele de drept nominalizate, care nu a fost elucidată de Curtea de Apel Chișinău la momentul examinării cererii depuse de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Astfel, instanța de recurs notează că instanța ierarhic inferioară a omis să stabilească cu certitudine data ieșirii la pensie a creditorului Radu Bîrcă și vechimea în serviciu necesară la acea dată, precum și corectitudinea datelor indicate de Casa Națională de Asigurări Sociale la recalcularea și indexarea pensiei pentru vechime în muncă a lui Radu Bîrcă, în condițiile în care creditorul a invocat că a obținut dreptul la pensie la 26 februarie 2015, iar la 28 martie 2018 avea lucrați 3 ani compleți peste vechimea în serviciu stabilită de art. 13 lit.a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, însă debitorul a efectuat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă de 25 ani 07 luni, în baza condițiilor de pensionare la momentul eliberării din serviciu în anul 2018, în proporție de 56%.

Or, reieșind din dispozițiile art. 13 lit.a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în condițiile în care Radu Bîrcă a ieșit la pensie în anul 2018, de la 01 iulie 2018 dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl aveau militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care aveau o vechime în serviciu de 24 ani, dar nu 23 ani 6 luni, cum s-a indicat în decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Centru, mun. Chișinău nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău, după elucidarea circumstanțelor sus enunțate, urmează să constate cu certitudine și mărimea pensiei ce urmează a fi stabilită lui Radu Bîrcă, reieșind din prevederile art. 14 lit. a) ale Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, potrivit cărora mărimea pensiilor pentru vechime în muncă pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a), se stabilește în proporții de - 50 procente din suma soldei, iar pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) – 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Or, în condițiile actuale, mărimea pensiei a fost calculată creditorului de Casa Națională de Asigurări Sociale în proporție de 56%, iar Radu Bîrcă a invocat faptul că urma să fie stabilită în proporție de 59%, deoarece a obținut dreptul la pensie la 26 februarie 2015, iar la 28 martie 2018 avea lucrați 3 ani compleți peste vechimea în serviciu stabilită de art. 13 lit.a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

La acest capitol, cu titlu subsidiar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, menționează că din materialele prezentate și anexate la prezenta cauză, intentată la cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, nu pot fi elucidate cu certitudine circumstanțele de fapt nominalizate, întrucât lipsesc actele primare în baza cărora a fost stabilită pensia creditorului și emisă hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, executarea căreia se solicită, adică decizia de stabilire inițială a pensiei lui Radu Bîrcă, precum și alte documente din dosarul de pensionare, ce urmează a fi analizate, iar ulterior luată o decizie legală și întemeiată.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău urmează să solicite de la Casa Națională de Asigurări Sociale decizia de stabilire inițială a pensiei lui Radu Bîrcă în anul 2015 și toate documentele, care au stat la baza stabilirii pensiei acestuia, pentru a constata cu certitudine câte procente din suma soldei i-au fost calculate lui Radu Bîrcă în anul 2015, câți ani compleți de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit.a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, avea Radu Bîrcă la data eliberării sale, 29 martie 2018.

În afară de aceasta, debitorul Casa Națională de Asigurări Sociale nu a prezentat Curții de Apel Chișinău un calcul detaliat, cu indicarea sumelor retribuției muncii lui Radu Bîrcă, care au fost luate în considerare la stabilirea mărimii pensiei creditorului în baza hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a procentului din suma soldei, pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art.13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne .

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat argumentul recurentului că Curtea de Apel Chișinău nu doar a omis să se expună asupra tuturor argumentelor sale, dar a evitat să cerceteze în ansamblu toate circumstanțele importante speței.

Mai mult, instanța de recurs constată că, Curtea de Apel Chișinău s-a abținut de a da răspunsuri convingătoare și explicite la alegațiile recurentului, iar conjunctura dată atestă examinarea unilaterală a cererii depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, fapt ce constituie o încălcare a dreptului recurentului de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

Astfel, ipotezele relevate supra profilează netemeinicia concluziei Curții de Apel Chișinău, or, aceasta a judecat formal cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, fapt ce constituie o violare a articolului 6 §1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea și a restitui cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, să emită o soluție legală și întemeiată, bazată pe cercetarea minuțioasă a argumentelor creditorului și a debitorului.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Radu Bîrcă.

Se anulează încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea depusă de Radu Bîrcă privind inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan